

Skötselplan för naturreservatet Borgen i Helsingborgs kommun

1 SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Ändamålet med reservatet skall främst vara att slå vakt om de biologiska värden som skapas genom att denna naturtyp med för regionen representativ flora och fauna, fritt får utvecklas mot naturskog. Samtidigt skall det gamla fortfarande öppna åker- och beteslandskapet inom delar av området bibehållas alternativt hävdas som glest trädbevuxen hagmark. Vidare skall resterna av en ålderdomlig industriepok bevaras tillsammans med de geologiskt intressanta blottningar som denna verksamhet skapat. Anordningar utföres för att göra det möjligt för allmänheten att ta del av reservatets natur- och kulturvärden.

Syftet skall nås genom att

- en fri utveckling garanteras av sydsvensk naturskog i bäckkravinernas sluttningar och att i övrigt en skötsel av skogsområdena bedrivs med största hänsyn till artbevarande och under lång omloppstid
- de öppna gräsmarkerna omkring Råå-ån och i bäckravinen längst i norr hävdas genom bete eller slåtter
- borgplatån hålls öppen med spridda solitärträd så att forminnet synliggöres samt fungerar som vistelseplats för besökande
- skärningar i berggrunden hålls öppna för att illustrera områdets geologi samt som minnen av tidigare täktverksamhet
- området görs tillgängligt för besökande genom anläggande och underhåll av broar, spänger, stigar och vistelseplatser, dock med största hänsyn till natur- och kulturvärden.

2 BESKRIVNING AV OMRÅDET

2.1 Administrativa data

Namn	Borgen	
Kommun	Helsingborg	
Socknar	Fjärestad, Kvistofta	
Fastigheter	Norra Vallåkra 1:10 och 1:12 (del av) Södra Vallåkra 1:24, 13:11 och 17:1	
Markägare	Naturskyddsföreningen i Skåne (1:10) Helsingborgs kommun (1:24,13:11 och 17:1) Erik A. Johansson (1:12)	
Läge	Nordväst om Vallåkra i Råå-åns dalgång. Topografisk karta: 3C Helsingborg SV Ekonomisk karta: 3C/1d Vallåkra	
	Området är markerat med svart heldragen linje på karta 1.	
	Fastighetsområde för järnväg och banvall ingår ej i reservatet.	
Areal	Ca 30 ha	
Marktyper	Naturskog	13,0 ha
	Lövskog, naturvårdsanpassad skötsel	3,5 ha
	Träd- och buskbevuxen betesmark	1,0 ha
	Öppen betes- slåttermark	8,0 ha
	Åker	0,5 ha
	Fornborg	0,5 ha
	Öppna fd täktområden	3,0 ha
	Övrigt	0,5 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län	
Planförfattare	Jörgen Andersson, Anders Larsson, Lars Pålsson	

2.2 Natur och markhistoria

Området, som ligger i Råå-åns dalgång, utgörs till större delen av djupt nerskurna bäckraviner med branta, skogklädda sluttningar. Längs ån och längst i norr ansluter öppna betesmarker till skogspartierna.

Landskapet har eroderats fram i de sedimentära berggrundslager som utgörs av Höganäs-formationens sedimentära bergarter med en ålder som sträcker sig från yngsta trias till äldsta

jura. De yngsta bergarterna är tillgängliga i Södra Vallåkra och de äldsta i Norra Vallåkra. De ytliga berggrundslagren, de s k gruvlagren, består förenklat uttryckt av sandsten, lersten, leror med stenkol samt lerjärnsten. De vilar på de s k Vallåkrslagren, som består av feta leror inneslutande grönaktig sandsten. Kol har brutits i området på 1700-talet och under 1900-talet togs eldfast lera ut både norr och söder om Råå-ån. I samband med täktverksamheten har fossil av utdöda ryggradsdjur och dinosaurier påträffats, liksom fotavtryck från dinosaurier (Södra Vallåkra).

Ravinbotten och sluttningarna är på många ställen ett kaotiskt virrvarr av gropar, småraviner och avfallshögar, vilka härstammar från den tidigare brytningen av kol och lera. Denna täktverksamhet har emellertid fått ålderns patina över sig och har helt bäddats in i den täta vegetationen. Vissa skärningar i berggrunden är dock synliga i några gläntor och öppna partier.

På platån ovanför den östra ravinslutningen ligger resterna av en fornborg från järnåldern, vilken givit upphov till benämningen Borgen för hela området kring ravinen. På borgplatån innanför borgvallen ligger också en gravhög kallad Åsahögen.

Vegetationen utgörs till större delen av en olikåldrig blandlövsskog, där flertalet av den sydsvenska florans träd- och buskarter ingår. Dominerande trädslag är al, ask, asp, ek och vårtbjörk. Markvegetationen är rikt utvecklad med en yppig vårflora. I ravindalarna intar skogsbingelsamhället den största arealen.

Vårfloran är yppig med sippor, smånunneört, svalört och vårlök. Bland buskarna dominerar hassel och skogstry. Under hasselbuskarna uppträder vätterosen på våarna.

Borgbergets södra sluttning karaktäriseras av högvuxen ekskog med storrams, skogsviol och ekorrbar. Längs Råå-ån och i den södra bäckravinen finns huvudsakligen alskog. Där växer älgört, kirskål, rosendunört och rörfen.

De öppna betesmarkerna hyser en relativt trivial gräsmarksvegetation. På högre liggande områden finns ett relativt örtrikt ängssvingelsamhälle medan de fuktigare markerna mot ån intas av ett mera gräsdominerat ängskavlesamhälle.

I de tidigare lertäkterna finns öppna ytor med "ruderatväxter". På öppna ytor uppträder den sällsynta flockarun. Dessa områden har delvis planterats och koloniserats av olika träd och buskar exempelvis asp, björk, ek, al och viden.

Skogsområdena hyser ett utomordentligt rikt småfågelliv med en täthet nära 150 häckande par per 10 ha yta. Liknande höga tätheter är kända endast från få platser i Sverige. Antalet arter av årliga häckfåglar inom naturreservatet är över 20. Talrikast är lövsångare och bofink. Det finns dessutom goda bestånd av flera arter med vacker sång, såsom näktergal, svarthätta, trädgårdssångare, härmsångare, koltrast och taltrast. I sångfågelkören hörs tillfälligtvis rariteter som sommargylling, liten flugsnappare, lundsångare och flodsångare.

Området hyser sannolikt även en rik och intressant insektsfauna, men denna finns inte närmare beskriven.

2.3 Prioriterade natur- och kulturvärden

- ett omväxlande landskap med skog och öppen betesmark omkring ett meandrande vattendrag med en markerad ådal och djupa raviner inskurna i sidorna
- fossilförande skärningar i berggrunden, naturliga eller skapade i samband med täkter, som visar dragen i den skånska rät-lias formationen
- örtrik skog med tät vegetation av buskar och träd i naturlig utveckling (Natura 2000-habitat)
- en tät sydsvensk blandlövskog extremt rik på fågelarter
- rester av en fornborg från järnåldern med gravhög
- ett kuperat historiskt intressant landskap med omväxlande öppna och skogbevuxna ytor genomflutet av vattendrag som en attraktiv miljö för undervisning, friluftsliv och turism

2.4 Referenser

- Alerstam, T. 1973. Fågelbeståndsvariationer i några skogar under vinterhalvåret. – Meddelanden från Skånes Ornitologiska Förening 12: 65 – 71.
- Andersson, J. 1981. Naturreservatet Borgen. Dokumentation av vegetation och flora samt förslag till skötselplan. – Stencil. Ekokonsult. Lund.
- Erdmann, E. 1911-15. De skånska stenkolsfälten och deras tillgodogörande. Sveriges geologiska undersökning nr 6, Stockholm.
- Nilsson, A. 1958. Borgen, en fornlämning och naturskön bäckravin i Rååns dalgång. – Skånes Natur XLV.
- Norling, E., Ahlberg, A., Erlström, M. och Sivhed, U. 1993. Guide to the Upper Triassic and Jurassic geology of Sweden. – Sveriges geologiska undersökning. Forskningsrapporter. SGU serie Ca 82. Uppsala.
- Sivhed, U. och Wikman, H. 1986. Beskrivning till berggrundskartan Helsingborg SV. – Sveriges geologiska undersökning. Serie Af nr 149. Uppsala.

3 ÖVERSIKT ÖVER DELOMRÅDEN

Reservatet består av en dalgång genomfluten av den meandrande Råå-ån. I dalgångens slutningar finns djupa raviner nedskurna med skogar huvudsakligen i naturlig utveckling, men också delvis hävdade för att skapa goda miljöer för besökande. Målet för besökare är förutom upplevelsen av den omväxlande naturen fornborgen på krönet av en brant ravinslutning. I övrigt ansluter ådalen till omgivande jordbrukslandskap med betesmarker och åkrar. Slutningarna har också varit utsatta för täkt och flera tidigare täktområden ingår i reservatet. Följande marktyper kan definieras vilka utgör grund för indelning av reservatet i delområden (karta 1):

SF - Naturskog	13,0 ha
SNv - Lövskog, naturvårdsanpassad skötsel	3,5 ha
SB - Träd- och buskbevuxen betesmark	1,0 ha
B - Öppen betes- och slåttermark	8,0 ha
Å - Åker	0,5 ha
F - Fornborg	0,5 ha
T - Öppna fd täktområden	3,0 ha
Råå-åns vattendrag och övrigt	0,5 ha

4 MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSEL AV DELOMRÅDEN

4.1 SF – Naturskog

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

- tät flerskiktad lövskog med stort inslag av ask och artrikt buskskikt med bl a hassel, hägg och skogstry
- inslag av döda träd och stammar
- en örtrik markvegetation normalt dominerad av skogsbingel, men också älgört och ormbunkar i fuktiga partier samt liljekonvalj och sydlundarv på torrare partier.

Skötsel mål och skötselåtgärder

- skogen lämnas till fri utveckling
- undantag från denna regel är att stigar skall hållas öppna genom att stammar som faller över stigarna får kapas och flyttas åt sidan men ej bortforslas. Även säkerhetsaspekten beaktas

4.2 SNv – Lövskog, naturvårdsanpassad skötsel

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

- relativt öppen skog med stora träd, huvudsakligen ek
- buskskikt (hagtorn, hassel) hålls med en täckning omkring 50%
- förekomst av skogsknipprot bevakas.

Skötselmål och skötselåtgärder

- stora träd gynnas genom försiktig gallring och frihuggning
- kraftigare gallring i övre delen av branten för att gynna utsikten från borgplatån (jfr bilaga 1)
- buskskiktet röjs om det tätar för mycket över 50% täckning

4.3 SB – Träd- och buskbevuxen betesmark (hagmark)

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

- betad gräsmark med spridda träd och buskar. Grässets höjd bör inte överstiga 15 cm vid betesperiodens slut
- träden, huvudsakligen ek, skall ha en krontäckning på maximalt 20% och vara jämnt fördelade inom området
- enstaka buskar får förekomma (fläder, hagtorn, rosor)

Skötselmål och skötselåtgärder

- årligt bete, i princip maj – oktober med nöt, hästar eller får
- högvuxen eller otjänlig betesvegetation slås vid behov
- vid behov röjning av uppslag (buskar/träd)
- krontäckningen skall ej överstiga 20%
- tillförsel av gödsel eller andra näringsämnen samt användande av kemiska bekämpningsmedel är ej tillåtet.

4.4 B - Öppen betes- slåttermark

I detta delområde ingår två ytor (på kartan betecknade **Bf**), vilka om kvalitetsmålet inte kan upprätthållas tillåts bli lämnade utan betesgång med högvuxen vegetation.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

- helt öppen betad gräsmark. Grässets höjd bör inte överstiga 15 cm vid betesperiodens slut.

Skötselmål och skötselåtgärder

- årligt bete, i princip maj – oktober med nöt, hästar eller får
- högvuxen eller otjänlig betesvegetation slås vid behov
- vid behov röjning av uppslag (buskar/träd)
- tillförsel av gödsel eller andra näringsämnen samt användande av kemiska bekämpningsmedel är ej tillåtet.

4.5 Å - Åker

Kvalitetsmål

- helt öppen brukad åkermark.

Skötselmål och skötselåtgärder

- årlig brukning. Vedartad jordbruksgröda bör ej förekomma.

4.6 F – Fornborg. Fornvårdsobjekt M116.

För området med omgivningar finns en särskild fornvårdsplan upprättad av Riksantikvarieämbetet 1971. Planen har reviderats 2001. Skötselplanen för naturreservatet har anpassats till denna.

Kvalitetsmål

- lågt gräsbevuxen vistelseyta
- glest stående ekar med en täckning av högst 40%
- ett mindre antal buskar (3 –5), gärna i anslutning till träd

- några bänkar.

Skötselmål och skötselåtgärder

- årlig slåtter (upprepas vid behov oftare, enligt fornvårdsplan augusti-oktober)
- vid behov avverkning av träd eller buskar mot Råå-ån
- underhåll av bänkar
- vid behov skräprensning.

4.7 T – Öppna fd täktområden

Dessa områden hålls öppna dels för att visa skärningar i berggrunden och dels för att gynna vissa arter som vandrat in, bl a flockarun.

Området längst i norr är i behov av restaurering genom att buskvegetation röjs bort.

Kvalitetsmål

- i princip helt öppna lågt gräsbevuxna eller kala ytor omgivna av buskbryn som inte tillåts expandera.

Skötselmål och skötselåtgärder

- normalt inga åtgärder förutom slåtter om vegetationen blir hög och tät
- vid behov avverkning av träd eller buskar.

4.8 Råå-ån

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

- meandrande öppet vattendrag
- enstaka eller grupper av träd och buskar vid stränderna – får inte bilda sammanhängande ridåer
- stammar, grenar eller skräp får inte hindra vattenflödet.

Skötsel mål och skötselåtgärder

- vid behov avverkning av buskar och träd längs stränderna
- nedfallna stammar eller grenar avlägsnas och skräp insamlas.

5 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

5.1 Allmänt mål

Syftet med anläggningarna är att underlätta områdets tillgänglighet för allmänheten samtidigt som hänsyn tas till vegetation och djurliv. Besökare skall vidare ges information om områdets geologi, vegetation, djurliv och kulturhistoria.

5.2 Tillgänglighet

Borgen nås med fordon via en mindre avtagsväg till väg 107 Vallåkra-Fjärestad, ca 1 km norr om Vallåkra. En mindre parkeringsplats finns anordnad vid reservatet, där det också skall finnas informationsskylt, toalett och sopsäck.

Besökande som kommer från Vallåkra kan söderifrån via Stenkärnsfabrikens område till fots nå reservatet via en stig och en bro över Råå-ån. Inom reservatet finns ett flertal stigar och på vissa platser finns bänkar uppsatta.

5.3 Väg, parkering och vägvisare

Grusvägen till parkeringsplatsen bibehålles i nuvarande skick genom normalt underhåll. Parkeringsplatsen underhålls genom uppgrusning, eventuellt efter förstärkning med makadam. Infart i den fd lertakten skall förhindras med stenar eller pålar. Vägvisare med texten "Naturreservat" skall placeras vid landsvägen Vallåkra-Fjärestad. Vid vägkorsningen ca 200 m öster om parkeringsplatsen uppsättes en liknande skylt.

5.4 Stigar, broar och bänkar

Området är välförsett med stigar och några nya bör inte anläggas. Endast de stigar som är redovisade på karta skall underhållas. Följande anläggningsåtgärder vidtages:

- a) Stig till instruktiv skärning (delområde T) i norra delen av delområde SF (Naturskog) förbättras och underhålls.
- b) Skyddsräcke mot ravinbranten inom delområde F (Fornborg) underhålls.

c) Stängselgenomgångar mellan skog och betesmarker anordnas.

Befintliga broar och bänkar inom området underhålls och förbättras, om så är nödvändigt. Ytterligare bänkar utplaceras ej.

5.5 Sanitet

Toalett och sopkärl skall finnas i anslutning till parkeringsplatsen (åtminstone april - oktober). Sopor och latrin tas om hand av kommunen genom särskilt avtal.

5.6 Information

Informationstavlor skall finnas uppsatta i direkt anslutning till reservatsgränsen där allmänheten passerar in i området. Särskild information om Borgen uppe på platån kan övervägas.

Vid de instruktiva berggrundsskäringarna (delområde T) skall informationstavlor placeras, som upplyser om områdets geologi och de olika berggrundslager som kan iaktas i skärningen.

6 UPPFÖLJNING, ÖVERVAKNING OCH TILLSYN

Uppföljning av skötsel mål skall ske genom årliga rapporter till länsstyrelsen från den som ansvarar för områdets skötsel.

Uppföljning av kvalitetsmål utföres minst vart femte år i enlighet med anvisningar från förvaltaren. Denna uppföljning skall samordnas med övervakningen av Natura 2000-habitaten.

Tillsyn av betesdjur ankommer på djurhållaren.

Tillsyn av reservatet utföres av förvaltaren eller den han utser.

7 FINANSIERING AV FÖRVALTNINGEN

7.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren skall göra en ekonomisk utredning avseende kostnader för förvaltningen.

7.2 Ekonomisk ansvarsfördelning

Skötselåtgärderna är av begränsad omfattning och skall bedrivas genom länsstyrelsen som förvaltare i naturvårdshänseende och huvudsakligen finansieras genom vårdanslaget. För åtgärder på mark tillhörig Helsingborgs stad bör särskilt avtal om ansvarsfördelning upprättas.

Förvaltaren kan bekosta erforderliga nyinvesteringar i betesstängsel.

Markägare eller betesarrendator svarar för löpande underhåll av betesstängsel.

8 KARTOR

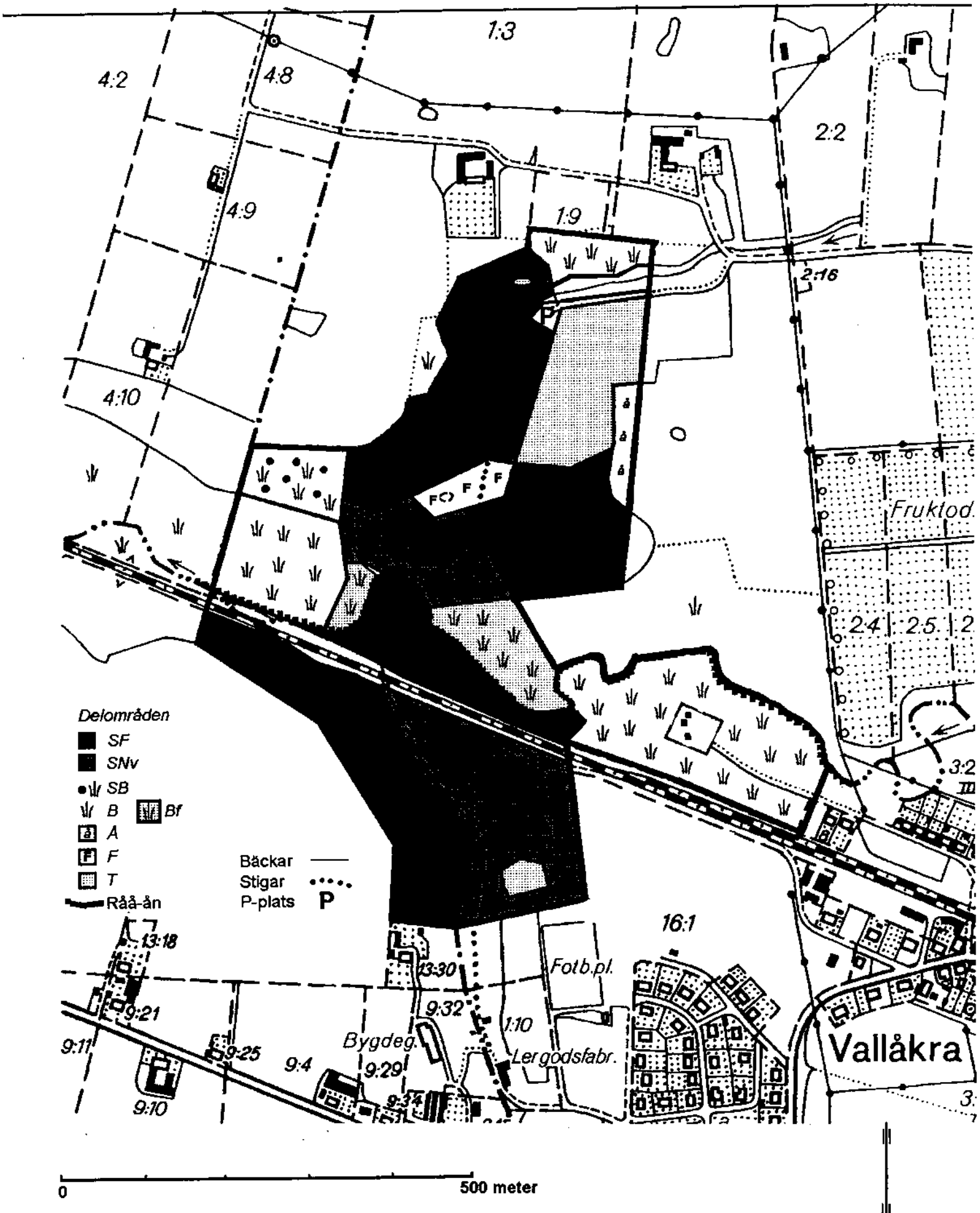
1. Delområden

9 BILAGOR

1. Fornvårdsplan, Riksantikvarieämbetet 1971, reviderad 2001.
2. Detaljbeskrivningar.

Naturreseptatet Borgen

Karta 1 DELOMRÅDEN

Skötselplan för fornvårdsobjekt M116

Fornvårdsobjekt	M116
Namn	Vallåkra "borgen"
Kommun	Helsingborg
Socken	Fjärestad
Prioritet	5
Typ enligt RAÄ	Fornborg
Skötselavtal	naturreservat, skötes genom fastställd skötselplan
Avtalsperiod	
EU-stöd	
Flora	
Besiktigad datum	2001-01-04
Areal (ha)	
Utförd vård	2000
Status för skylt	
Skylt kommentar	Raä + reservatsskylt
Status för P-plats	
P-plats kommentar	Finns
Markägares medgivande	
Upprättad datum	1971-03-23
Reviderad datum	2001-01-16
Handläggare	Eva Persson
RI-område	M:K10
Kategori	fornborg
Tidsålder	järnålder

Beskrivning

Fornborg, anläggningen utgöres av en triangulär platå 80 meter lång och 65 meter bred som på tre sidor skyddas av en omgivande djup ravin. I öster är en vall byggd tvärsöver platån.

Den är 85 meter lång och 3 - 5 meter hög och 2,5 - 10 meter bred. Starkt kuperad bördig dalgång. Stenkolstäkt i anslutning.

Målsättning

Hagmark. Viss utsiktsröjning mot söder och mot Råån.

Skötselanvisning

Nedtagning av träd mot Rååns dalgång. Röjning vid behov. Grovstädning våren. Slätter augusti-oktober.

6. DETALJBESKRIVNINGAR (Karta: "Skötselområden")

Skötselområde 1 (ca 0,5 ha)

Beskrivning: Åkermark.

Mål: Åker eller öppen betesmark.

Åtgärder: Fortsatt åkerbruk eller bete.

Skötselområde 2 (ca 2,0 ha)

Beskrivning: Öppna betes- och slåttermarker.

Mål: Öppna betesmarker.

Åtgärder: Årligt bete. Vid behov kompletterande slåtter (putsning) av betesmarken närmast ån, för att förhindra igenväxning.

Skötselområde 3 (ca 1,0 ha)

Beskrivning: Tidigare betesmark i dalslutningen, som nu intas av en olikåldrig björk- och ekdominerad lövskog med en krontäckning på ca 60%. Buskskiktet är välutvecklat med björnbär och fläder. Fältskiktet domineras av gräs. De västligaste delarna har tidigare burit en grangeneration. Efter avverkning av denna har en hyggesvegetation av framför allt björk, björnbär, hallon och mjölkkört etablerats.

Mål: Öppen hagmark med enstaka lövträd och buskar främst ek och hassel. Trädens krontäckning skall vara högst ca 20% med en jämn fördelning över skötselområdet.

Åtgärder: Utglesning av träd- och buskskiktet. Ek och hassel sparas i första hand. Träd- och buskar gallras och röjs, så att en kronslutenhet av ca 20% bibehålles.

Området hägnas. Årligt bete.

Stängselgenomgång anordnas mot intilliggande betesmark i väster.

Skötselområde 4 (ca 0,5 ha)

Beskrivning: Delvis träd- och buskfri högörtäng närmast Råå-ån. Norra delen är bevuxen med alskog. Fältskiktet domineras av brännässlor, rosendunört och praktbalsamin. Mot ån stråk av vass.

Mål: Fri utveckling (Alternativ: Fuktig öppen betesmark)

Åtgärder: Inga (Alternativt slåtter och därefter betning ihop med område 3)

Skötselområde 5 (ca 1,5 ha)

Beskrivning: Olikåldrig, ekdominerad lövskog på Borgbergets sydsluttning. De äldsta ekarna har en ålder av omkring 200 år och har vuxit upp i ett ganska öppet landskap. Trädskiktets krontäckning är ca 80%. Buskskiktet är välutvecklat med hagtorn, hassel och vildkaprifol som dominerande arter. Huvuddelen av området intas av ett blekbalsaminsamhälle. Inom området växer den sällsynta skogsknipproten (*Epipactis helleborine*).

Mål: Blandlövskog med främst ädla lövträd, där kraftiga ekar skall ges en framträdande plats. Buskskiktet bör vara bibehållas med en täckningsgrad som inte understiger 50%. Mot sydväst skall

en utglesning i trädskiktet ske på övre delen av sluttningen, så att en tilltalande utsikt över dalgången erhålles från "borgplatån".

Åtgärder: Gallring och röjning för att friställa kraftiga ekar och möjliggöra ett välutvecklat buskskikt samt för att skapa utsikt över dalgången från platån. (Jfr fornvårdsplan, bilaga 1)

Skötselområde 6 (ca 0,5 ha)

Beskrivning: Området utgörs huvudsakligen av den gamla fornborgen på bergets platå. Trädskiktet huvudsakligen bestående av gles stående ekar har en sammanlagd krontäckning på ca 40%. Enstaka buskar förekommer. Markvegetationen domineras av gräs, som slås årligen. Området används som uppehålls- och rastplats.

Några bänkar finns utsatta.

Mål: Att bevara området som en besöks- och rastplats under bibehållande av nuvarande öppna karaktär.

Åtgärder: Årlig slåtter (vid behov oftare, juni och augusti). Röjning av buskar vid behov. Underhåll av bänkar. (Jfr fornvårdsplan, bilaga 1)

Skötselområde 7 (ca 4,0 ha)

Beskrivning: Större delen av bäckravinens sluttningar. Trädskiktet utgörs av en relativt olikåldrig, askdominerad blandlövskog med en krontäckning på ca 80%. Buskskiktet är artrikt och mycket välutvecklat med dominans av ask, hassel och skogstry. Nästan hela området intas av ett skogsbingelsamhälle.

Mål: Fri vegetationsutveckling mot naturskog.

Åtgärder: I princip inga.

Berggrundsskärning i norr bevaras och hålls tillgänglig för allmänheten.

Underhåll av stig till instruktiv skärning i västra ravinbrantens nordligaste del. Ett mindre område, som behövs för att se skärningen, hålls öppet genom återkommande röjningar. Informationstavla sättes upp.

Skötselområde 8 (ca 3,0 ha)

Beskrivning: Blandlövskog av framför allt asp, björk och sälg med en krontäckning på ca 80%. Områdets östligaste delar består av en tätungskog av planterad klibbal. Det välutvecklade buskskiktet domineras av ask och skogstry. Markvegetationen utgörs till större delen av ett blåhallonsamhälle.

Mål: Fri vegetationsutveckling mot naturskog.

Åtgärder: Inga

Skötselområde 9 (ca 2,0 ha)

Beskrivning: Området utgörs av en avplanad och iordningställd lertäkt. Större delen av området har koloniserats av en gles gräs- och örtvegetation, bl a flockarun, men fläckvis ligger marken helt blottad. En delvis tät ungskog av framför allt planterad klibbalsamt självsådd björk och viden intar mindre kanterna av området. I övrigt tycks träd/buskkolonisationen gå mycket långsamt. Passagen från parkeringsplatsen är blöt och lerig med uppslag av träd.

Mål: Öppet område omgivet av lövskogsridåer.

Åtgärder: Träd- och busk uppslag på den öppna ytan röjes. Passage röjs från parkeringsplatsen ut på den öppna ytan och spångas med några kraftiga plankor.

Skötselområde 10 (ca 4,0 ha)

Beskrivning: Liknar skötselområde 7, men är artfattigare och något mindre frodigt. Bäckcravin med branta sluttningar ned mot en slingrande bäck samt järnvägen och Råå-ån. Trädsnittet utgörs av en relativt olikåldrig, askdominerad blandlövs-skog med hög kron-täckning. Busksnittet är gles-t med inslag av hägg, hassel och fläder. Markvegetationen ansluter till skogsbingelsamhället, men ställvis med dominans av andra arter som kirs-kål, älgört och ormbunkar.

Mål: Fri vegetationsutveckling mot naturskog.

Åtgärder: I princip inga.

Skötselområde 11 (ca 1,0 ha)

Beskrivning: Alkänn med busksnitt av hägg, ask och alm. I markvegetationen märks kirs-kål, blekbalsamin, nejlikrot, majbräken, älgört och nässlor.

Mål: Fri vegetationsutveckling mot naturskog.

Åtgärder: I princip inga.

Skötselområde 12 (ca 1,0 ha)

Beskrivning: Relativt öppen skog dominerad av ek med busksnitt av hägg, olvon, fläder, hassel och skogstry. Marks-nittet inte helt täckande men fläckvis uppträder skogsbingel-samhället. På andra ställen är miljön torrare med liljekonvalj eller sydlundarv. Brant sluttning ned mot Råå-ån.

Mål: Fri vegetationsutveckling mot naturskog.

Åtgärder: I princip inga.

Skötselområde 13 (ca 0,5 ha)

Beskrivning: Relativt öppen skog dominerad av björk, i viss utsträckning med busksnitt av hägg, olvon och skogstry. Föryngring av ask och alm. I marks-nittet uppträder fläckvis skogsbingelsamhället. I sluttningen mot stigen och bäcken finns en medelålders gles granplantering (område b).

Mål: Naturskog

Åtgärder: All gran (b) slutavverkas. Gallring av björk under gynnande av ädelblandlövs-skog. Därefter fri vegetationsutveckling mot naturskog.

Skötselområde 14 (ca 2,5 ha)

Beskrivning: Kuperat tidigare täktområde planterat med gråal, björk, ek, krikon mm. Relativt tät ungs-kog med viss spontan föryngring av ask, björk och alm, på fuktigare ställen vide. Lokal för mattlumner. Granplantering längs östra gränsen.

Mål: Gles "strövskog" med stigar anslutande till bergväggen i det fd brottet.

Åtgärder: Röjningar och gallringar mot en relativt öppen ek-björkskog med stigar och mindre gläntor. Gråal liksom gran slutavverkas medan ask och alm sparas på lägre liggande ytor (fa i väster och i norr).

Skötselområde 15 (ca 0,3 ha)

Beskrivning: Tidigare täktområde med bergvägg (pall) åt söder. Delvis öppen yta men buskar invaderar från sidorna. På grässlätt mot område 14 förekomst av flockarun. Framför bergväggen finns en ridå av träd och buskar.

Mål: Öppen yta för demonstration av berggrunden samt öppna grässlåtter för vistelse.

Åtgärder: Träd och buskar framför bergväggen slutavverkas och eventuella uppslag röjes. Buskar som invaderar grässlåtterna kring den öppna ytan röjes och bryn etableras mot skötselområde 14.

Skötselområde 16 (ca 1,5 ha)

Beskrivning: Tidigare betad gräsmark i anslutning till ån med högvuxen vegetation dominerad av jättegröe och högstarrvegetation med brunstarr och tuvstarr. I övrigt partier med praktspringkom och snårvinda samt enstaka svärdsillja, frossört och ängsruta.

Mål: Öppen gräsmark

Åtgärder: Vid behov slåtter och buskröjning. Eventuellt kan området efter slåtter betas.

Skötselområde 17 (ca 0,5 ha)

Beskrivning: Tidigare betad högvuxen fuktig gräsmark (starr, älgört, tåg).

Mål: Öppen lågbetad gräsmark

Åtgärder: En inledande slåtter, hägnad och bete (eventuellt upprepad slåtter under ett antal år).

Skötselområde 18 (ca 4,0 ha)

Beskrivning: Tidigare betad gräsmark (rödven).

Mål: Öppen lågbetad gräsmark

Åtgärder: Hägnad och bete (eventuellt upprepad slåtter under ett antal år).

Skötselområde 19 (ca 0,5 ha)

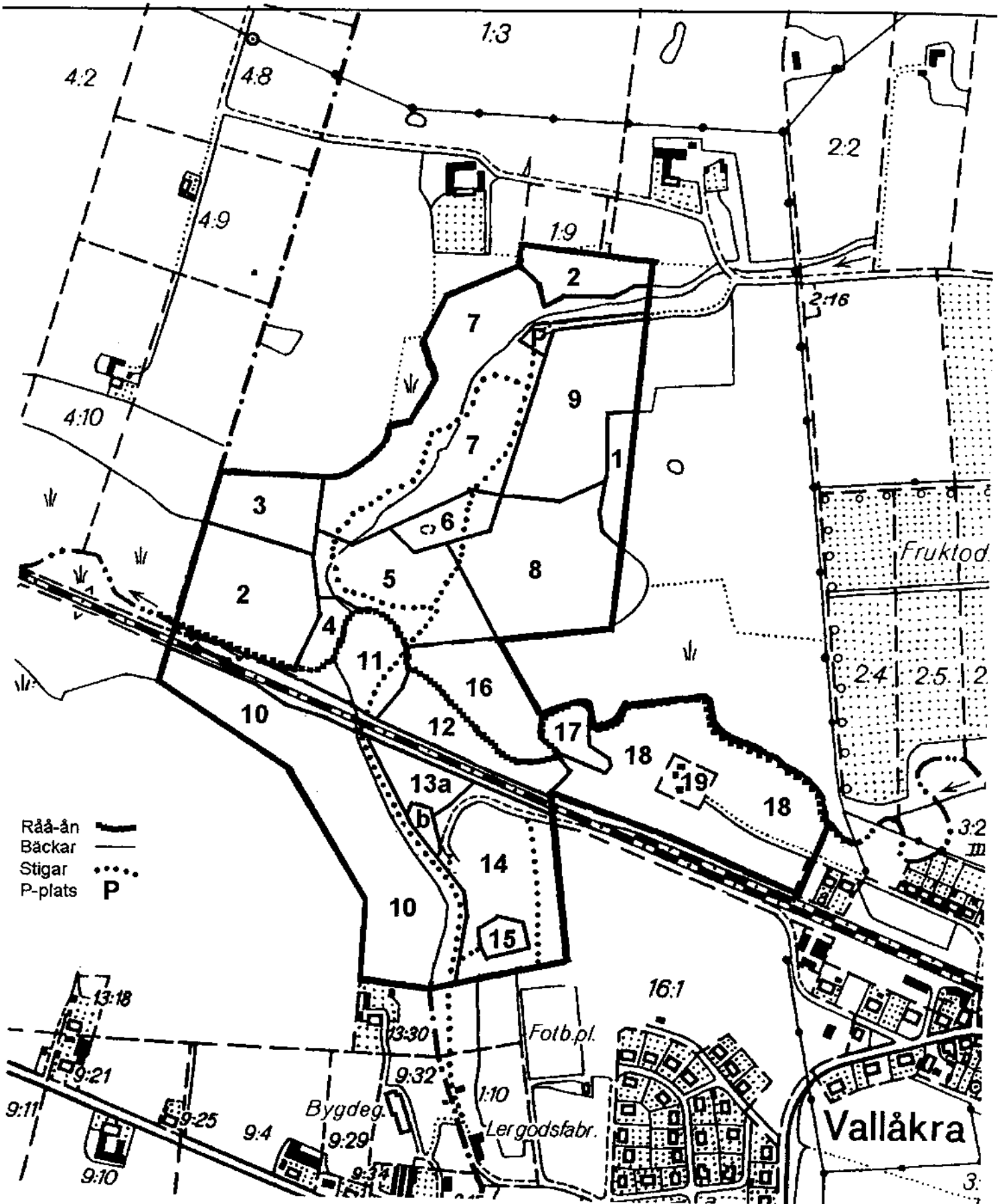
Beskrivning: Öppen plan med kommunal Va-anläggning omgiven av granridå.

Mål: Från skötselområde 19 avhägnat område för Va- anläggning omgivet av höga lövhäckar

Åtgärder: Granridåerna glesas ut och lövbärande buskar/träd planteras in (bok, avenbok)

KARTA

Skötselområden

- Råå-ån
- Bäckar
- Stigar
- P-plats

0 500 meter